

Laxlawz de yiemz gou daeuj nguh lo. Laxlawz de itcig niemh gou. Ai q dwg gij vunz daengx aen Yejmaj Cin, cungj caeng youq ndaw uk de ba.

Gou cungj yaek dai lo. De naeuz.

Bohgeq, mwngz dai mbouj ndaej law, boux naeuz bonjfaenh yaek dai haenx, cungj dai mbouj ndaej law. Miz raeuz youq, mwngz yied daeuj yied souhyienz. Bohgeq, mwngz mbouj dwg yiemz gou mbouj daeuj yawj mwngz ma? Gou yaek youq gizneix, ciuqgoq mwngz cib ngoenz.

Giuh Yizswnggh itcig gaemdawz gou, gij vah gou, couh lumj deng de bik le, gou cij gangj okdaej nei.

Gyoengqde doiq gou mbouj ndei. De naeuz.

Bouxlawz?

Gyoengqde.

Gyoengqde dwg bouxlawz?

Gyoengqde.

Gou mbouj caiq cam lo. Gou naemj, Giuh Yizswnggh gangj gyoengqde haenx, couh dwg raeuz hane.

Gou miz di mbouj muenxeiq he, daihgua ciuqgoq mwngz gwn ndei youq ndei, doeklaeng lij naeuz vunz dakdaih bonjfaenh mbouj ndei, gizlawz miz cungj vunzlaux neix. Mboujgvaq gou youh siengj, gaej dawz gij vah de dangq caen. Bouxlaux miz gij siengjap bouxlaux, de naeuz mbouj ndei, couh miz gij leixyouz de, couh lumj Daegmingz sam beixnuengx baenzneix doiqdaih de, couh lumj mehyah Dungj Cigoz yienghaenx doiqdaih de, ndaej gangj dwg ndei ha? Ndei youq lij miz gij vunz Daegliengq caeuq Daegmienz yienghaenx daih de lumj duzbaed haenx. Yiengh haeux ndeu ciengx bak cungj vunz, mwngz mbouj ndaej iugouz bouxboux cungj doiq mwngz ndei.

Bohgeq, mwngz cuengqsim, gou caeuq gyoengqde mbouj doxdoengz.

Seizneix de cij cuengq fwngz gou. Najsienh dwk doiq gou riu. Gou daenj buh na lai, seizneix roxnyinh miz di hwngq he, couh duet buhrog roengzdaej.

Gij saeh geizheih couh fatseng lo.

Giuh Yizswnggh daengx da yawj gou lili, conghebak menhmenh aj hai, bienqbaenz aen luenz ndeu.

Doengh bi neix, mwngz cungj bae gizlawz la? Daegvaiz. Giuh Yizswnggh naeuz.

Gijmaz?

Daegvaiz. De youh heuh baez ndeu.

Daegvaiz? Daegvaiz dwg daeglwg Giuh Yizswnggh.

Giuh Yizswnggh dangq gou dwg daeglwg de Daegvaiz lo. De caen moengzloengz liux lo, daxbaenh lij dangq gou dwg daeglwg Laujlij, seizneix youh dangq gou dwg Daegvaiz lo, dangq dwg daeglwg de dai bae haenx, gou sikhaek daengx ndang hwnj raezgaeq, gwnz ndang liengzyauyau. Gou siengj daengz Daegvaiz, daeglwg huk Giuh Yizswnggh, vunz ndaej samcib geij bi, sim lumj cib geij bi vunz, ndaw fwngz ciengxlwenx gaemdawz ngauq haeuxseuq haeuxyangz ndeu. De doek roengz dah bae dai lo. De dai le, Giuh Yizswnggh couh hainduj bienq mwnh lo, gyoengqde naeuz, gij hoenz daeglwg, hwnj gwnz ndang de bae, siengj mbouj daengz, de dauqfanj lixyouq gij ndwenngoenz daeglwg mbouj ndaej lix liux haenx.

Gou sawqmwh siengj daengz daxboh gou, de deng gaj le, mbouj miz saek baez hauej daengz ndaw fangzhwnzloq gou, daegnuengx gou yienznaeuz lumj de yienghneix bae hai cingjvangq, ndaw sim hix mbouj itdingh siengj de. Daxboh dai le, daegnuengx doiq gou naeuz, daxboh gwnvi couh gwnvi youq yawj mbouj gya, ganjnaeuz roxnaj saek bouxguen, lajmbwn couh dwg gij de lo, yawj, bouxguen hix deng gaj. Gou mbouj gvansim doengh gij neix, gij singqheiq daxboh gou roxyiu, ndaw cingjvangq dai bae baenzlai vunz, couhcinj de mbouj dai, lix roengzdaej de hix mbouj ndei youq, mboujyawx dai bae saeqset suenq lo. Gou dwg sawdoxhoenz yawj lai lo, haengjheiq doengh cungj saeh hixnaengz seuqsat, haengjheiq caxraeh raemj ndaij luenh, haengjheiq yiengh saeh ndeu couh dwg yiengh saeh ndeu. Daxboh gou deng gaj, ranz gou siubae caizcanj, gou cijndaej youq Yejmaj Cin leix gaeuq gangj gok dwk byaij bae byaij dauq, cij ndaej roxnyinh mbouj yiemq saek boux vunz saek yiengh caiq. Ndae j geiq daxboh gou yaek deng gaj seiz, raeuz bae yawj

Goenggeq Giuh Yizswnggh

龟龄老人邱一声

□ Lij Yozyez sij Luz Yaujli hoiz

李约热 著/陆晓荔 译

原来他是嫌我来晚了。原来他一直都在念着我。估计整个野马镇的人，都装在他脑子里。

我都要死了。他说。

老爹，你死不了，说自己要死的，都不会死。有我们在，你会越来越长寿。老爹，你不是嫌我不来看你吗？我要在这里，照顾你十天。

他一直抓着我，我的话，像是在被他威胁的情况下说出来的。

他们对我不好。他说。

谁？

他们。

他们是谁？

他们。

我不再追问。我想，他说的他们，就是我们。

我有一点不满，大家好吃好喝照顾你，到头来还说别人对自己不好，哪有这样当老人的。不过我又想，不要把我的话当真。老人有老人的想法，他说不好，自然有他的理由，就阿明三兄弟那样对他，就董志国老婆那样对他，能说是好吗？好在还有阿亮和阿锦那样把他当神的人。一样来养百样人，你不可能要求人人都对你好。

老爹，你放心，我跟他们不一样。

他这才把我松开。慈祥地对我笑。我穿得太厚，这时候感觉有点热，把外套脱掉。

奇怪的事情发生了。

他直勾勾地看着我，嘴巴慢慢张开，变成一个圆圈。

这些年，你都去哪里了啊？阿牛。他说。

什么？

阿牛。他又喊了一声。

阿牛？阿牛是他的儿子。

他把我当成他的儿子阿牛了。他真是糊涂了，刚刚还把我当成老李的仔，现在又把我当成阿牛，当成他死去的儿子。我马上起了一身鸡皮疙瘩，身上冷飕飕的。我想起阿牛，他的傻儿子，三十七岁的人，十几岁的心智，手里永远抓着一团玉米干饭。

他跌河死。他死后，邱一声开始变得痴呆，他们说，儿子的魂，附上了他的身。没想到，他却活儿子没活完的岁月。

我突然想起我爸，他被枪毙以后，没有一次出现在我的梦里，我弟虽然像他一样去开矿，心里也未必想他。爸爸死后，弟弟跟我说，爸吃亏就吃亏在没有见识，以为认识个当官的，天下就是他的了，看，当官的照样挨枪毙。我不关心这些，我爸的性格我知道，死了那么多人，就是他不死，活下来他也不好受，还不如一了百了。我是武侠小说看多了，喜欢干脆利落，喜欢快刀斩乱麻，喜欢一报还一报。我爸被枪毙，我家破了财，我才可以理直气壮地在野马镇上走来走去，才觉得不欠任何人的任何债。记得行刑前我们去看我爸，他从始至终没有跟我们说一句话，紧闭双眼，看都不看我们一眼。

现在，我突然想起他，突然觉得我们对不住他。埋他那天我妈和我弟哭，我没有哭，我想早点了事，想早点把死了二十几人的这一页翻过去。然后该开矿的开矿，该看武侠小说的看武侠小说。

我掏出手机，给我弟打电话。打通之后我支吾半天却不知道应该跟他说什么。他以为我想问妈妈的情况，就说：妈很好，云南野生菌很多，每天都煲汤给她喝，爸死后妈变白的头发，又慢慢变黑了，如果你想她，你就来看她。

我比较放心我妈，她信了佛，佛会替我照看她。

阿牛，你回来了啊。邱一声又朝我喊。声音很苦，他眼泪水涌出来了。我给你做饭去。他从椅子下面抽出一根棍子。我这才发现他椅子下面有一根拐棍，他们告诉我他不能走路，现在一根拐棍在手，他的腿一下子年轻二十岁。

是因为阿牛。

我不想当阿牛，那个傻儿子，那个死了很久的人，把我当成他，是多么不吉利的一件事情。

我不是阿牛，我是李谦，我爸是李永强。啪啪啪，我的手变成手枪，嘴里三声枪响。我想拿我爸悲惨的下场唤醒他的记忆。让他明白，我不是他的儿子。

他的棍子就朝我的头敲过来。

你这个背时鬼，你这个背时鬼！他骂。我躲。棍子敲在我背上，很疼，哎哟，我叫了起来。他不是打我，他是打他那死了很久的儿子。

你认不得我是谁了。他气得脸都变形了。

爸爸！我不得不跪下。按年龄，我应该叫他爷爷。

就这样，我变成他的儿子阿牛。原先我想照顾他十天，现在在我后悔了，我想尽快离开他的家。

我觉得很不公平，凭什么他们照顾他时想干什么就干什么，轮到我就变成另外一出了呢。(9)

daxboh, daxboh daj haidaeuz daengz satbyai cungj mbouj gangj saek coenz vah, laep song lwgda ndaetndwt, yawj cungj mbouj yawj raeuz saek baez.

Seizneix, gou sawqmwh siengj daxboh lo, sawqmwh roxnyinh raeuz caen doiq mbouj gvaq de. Haem daxboh ngoenzhaenx, daxmeh gou caeuq daegnuengx gou cungj daej lo, gou mbouj daej, gou siengj vaiq di guh saeh liux bae, siengj vaiq di dawz yieb saw dai bae ngeihcib geij boux vunz neix fan gvaqbae. Riengzlaeng yaek hai cingjvangq couh bae hai cingjvangq, yaek yawj sawcuenh doxhoenx couh yawj sawcuenh doxhoenx.

Gou mbon ok soujgih, dwk dienhvah hawj daegnuengx gou. Dienhvah doeng le, gou dauqfanj ww aa mbouj rox yaek caeuq daegnuengx gangj gijmaz vah lo. Daegnuengx ganjnaeuz gou siengj cam daxmeh baenzlawz yiengh la, couh hai bak naeuz: Daxmeh ndei raixcaix, Yinznanz miz haujlai raetndoeng, ngoenznaengz gou cungj aeuq dawz hawj de gwn, gij byoemhau daxmeh youq daxboh deng gaj le bienq haenx, youh menhmenh ndaem lo, danghnaeuz mwngz siengj daxmeh, mwngz couh daeuj yawj de ba.

Gou haemq cuengqsim daxmeh gou, de saenq duzbaed, duzbaed rox bang gou ciuqgoq daxmeh.

Daegvaiz, mwngz ma la. Giuh Yizswnggh youh hemq gou. Gij sing de haemz dangqmaz, gij raemxda de conh okdaej lo. Gou bae cawj haeux hawj mwngz. De daj laj eij yot ok mbaenq faex ndeu. Gou cij raen laj eij de miz mbaenq faex ndeu, gyoengqde naeuz gou nyi, de mbouj ndaej byaij roen lo, seizneix miz mbaenq faex neix guh dwngx le, gij ga Giuh Yizswnggh hauxseng le ngeihcib bi.

Dwg aenvih Daegvaiz.

Gou mbouj siengj dangguh Daegvaiz, daeglwg huk haenx, bouxvunz dai bae haujlai nanz haenx, dawz gou gangguh de, dwg gienh saeh caen mbouj gitleih ndeu ha.

Gou mbouj dwg Daegvaiz, gou dwg Lij Genh, daxboh gou dwg Lij Yunggiengz. Bababa, gij fwngz gou bienqbaenz yienghceij cungqdinj, ndaw bak fatok sam sing cungq yiengh. Gou siengj yungh gij roengzciengz siliengz daxboh gou heuh singj ndaejgeiq Giuh Yizswnggh. Hawj de roxyiu, gou mbouj dwg daeglwg de.

Mbaenq faex de couh yienq gou roq gvaqdaej.

Mwngz duzfanz boihseiz neix, mwngz duzfanz boihseiz neix! Giuh Yizswnggh ndaqbedbed. Gou ndoj deuz. Mbaenq faex roq youq gwnz gumq gou, in raixcaix, aeyo, gou hemq dwk. De mbouj dwg hoenx gou, de dwg hoenx daeglwg dai bae haujlai nanz de.

Mwngz mbouj roxnaj gou la. Giuh Yizswnggh huijheiq ndaej naj cungj bienq liux.

Daxboh! Gou mbouj ndaej mbouj gvih roengzdaej. Ciuq nienzgeij, gou wnggai heuh de guh daxgoeng.

Couh yienghneix, gou bienqbaenz Daegvaiz daeglwg Giuh Yizswnggh lo. Gaxgonq gou siengj ciuqgoq de cib ngoenz, seizneix gou ienqhoij lo, gou siengj vaiq di byaij ok ndaw ranz de.

Gou roxnyinh mbouj goengbingz saek di, baengh gijmaz gyoengqde ciuqgoq Giuh Yizswnggh seiz, siengj guh gijmaz couh guh gijmaz, lwnz daengz gou ciuqgoq Giuh Yizswnggh seiz, couh mbouj dwg yienghneix lo.